

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๑๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง ปลุกผักรักโลก (๑)

ครูผู้สอน ครูรุ่งทิพย์ แสงรุ่ง
 ครูนิพนธ์ เชิญทอง

เรื่อง ปลุกผักรักษ์โลก (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนบอกประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัวได้
๒. นักเรียนทราบวิธีการปลูกผักสวนครัว
๓. นักเรียนทราบวิธีการดูแลรักษาผักสวนครัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถปลูกและดูแลรักษาผักสวนครัว

คำถามชวนคิด

๑. ที่บ้านของนักเรียน ปลุกผักสวนครัวรับประทานเองบ้างหรือไม่ และเป็นผักชนิดใด นักเรียนมีส่วนช่วยดูแลอย่างไรบ้าง
๒. นักเรียนคิดว่า การปลุกผักสวนครัวไว้ที่บ้านนั้นมีประโยชน์อะไรบ้าง

ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

๑. ปลูกเป็นรั้วบ้าน (รั้วกินได้) ผักที่สามารถนำมาเป็นรั้วได้แก่ กระถิน ชะอม ตำลึง ผักหวาน ผักปลั่ง ต้นแค ถั่วพู มะระ เป็นต้น

ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

๒. สามารถใช้ประดับตกแต่งบริเวณบ้าน เช่น จัดสวนผักสวนครัว การปลูกต้นแคเป็นรั้วก็ได้ การนำผักสวนครัวที่ปลูกในกระถางแบบแขวน นำมาห้อยตกแต่งบริเวณรอบ ๆ บ้าน
๓. ใช้พื้นที่ส่วนที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์

ประโยชน์ของการปลูกผักสวนครัว

๔. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อผักมาประกอบอาหารประจำวัน
๕. ครอบครัวได้รับประทานผักที่มีคุณค่าอาหารครบถ้วน และปลอดภัยจากสารเคมี
๖. สร้างความสัมพันธ์และสานสายใยรักที่ดีในครอบครัว

ข้อพิจารณาในการปลูกผัก

ข้อพิจารณาในการปลูกผัก

๑. เลือกสถานที่หรือทำเลปลูก

พื้นที่อุดมสมบูรณ์ อยู่ใกล้แหล่งน้ำไม่ไกลจากที่พักอาศัย เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานด้านการปลูก ดูแลรักษา และสะดวกในการเก็บมาประกอบอาหารได้ทันทีตามความต้องการ

ข้อพิจารณาในการปลูกผัก

๒. เลือกประเภทผักที่ปลูก

ควรเลือกปลูกผักให้มากที่สุด เพื่อให้ได้คุณค่าทางอาหารที่หลากหลายเป็นผักที่สมาชิกในครอบครัวชอบบริโภค
ปลูกผักให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม
และปลูกให้ตรงกับฤดูกาล

ข้อพิจารณาในการปลูกผัก

๓. สภาพแสงและร่มเงา

- สภาพพื้นที่ที่ไม่ได้รับแสงแดดตลอดทั้งวัน

ควรเลือกผักที่เติบโตในร่มได้ เช่น ชะพลู สะระแหน่ ตะไคร้

โหระพา ขิง ข่า กะเพรา เป็นต้น

- สภาพพื้นที่ที่ได้รับแสงแดดตลอดทั้งวัน

ควรเลือกผักที่สามารถโดนแดดได้ในแสงปกติ เช่น ถั่วฝักยาว

คะน้า ผักกาดเขียว กวางตุ้ง พริกต่าง ๆ ยกเว้นพริกชี้หูสวน

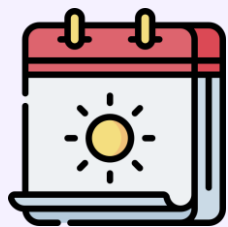

ข้อพิจารณาในการปลูกผัก

๔. ความพร้อมของผู้ปลูก

ผู้ปลูกต้องมีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติของผัก วิธีการปลูกตลอดจน การดูแลรักษา การปลูกผักให้ได้ผลดีผู้ปลูกต้องมีความชำนาญ รู้จักสังเกตในการเจริญเติบโตของผัก และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ฤดูกาลที่จะปลูก

ฤดูกาลที่จะปลูก

พฤษภาคม – มกราคม

หอมแบ่ง กุยช่าย ขึ้นฉ่าย กะหล่ำปลี ผักกาดขาวปลี กะหล่ำปม
กะหล่ำดอก มะเขือเทศ ถั่วระอัญปุ่น หอมแดง หอมหัวใหญ่

กระเทียม

ฤดูกาลที่จะปลูก

กุมภาพันธ์ – เมษายน

ผักชี ผักบุ้งจีน ผักกาดหัว ถั้วฝักยาว แตงกวา แตงไทย มะระ
ผักกาดขาวปลี ผักคะน้า ผักกาดเขียว กวางตุ้ง ผักกาดขาว

ฤดูกาลที่จะปลูก

พฤษภาคม – กรกฎาคม

ผักคะน้า กุยช่าย บวบเหลี่ยม กวางตุ้งไต้หวัน ข้าวโพดหวาน

หอมแดง

ฤดูกาลที่จะปลูก

สิงหาคม – ตุลาคม

ผักชีลาว ผักโขม กุยช่าย ผักกาดขาว ผักกาดเขียว กวางตุ้ง หอมแบ่ง
มันแกว มันเทศ ผักกาดหอม ผักคะน้า ผักบุงจิ้น พริกชี้ฟ้า พริกชี้หนู
มะเขือเปราะ มะเขือยาว

วิธีการปลูกผักสวนครัว

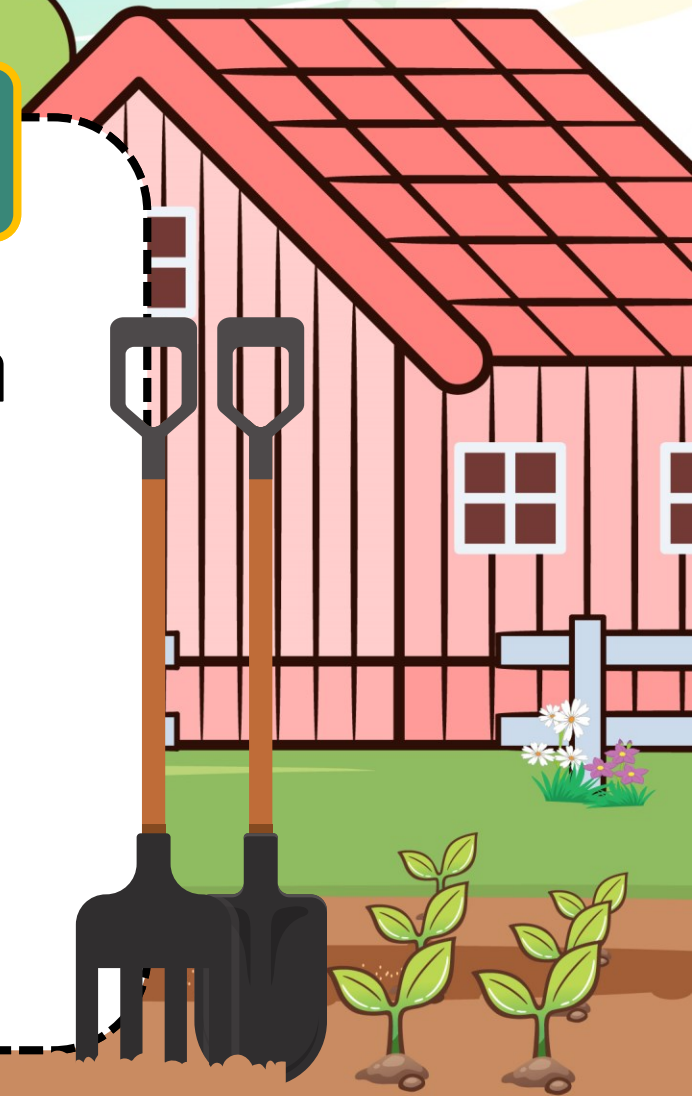

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๑. เตรียมดินสำหรับปลูกในภาชนะ

ใช้ดิน : แกลบ : ปุ๋ยหมัก อัตราส่วน ๑ : ๑ : ๑ คลุกเคล้า
ให้เข้ากัน รดน้ำเพื่อให้มีความชื้น สังเกตได้จากสามารถ
กำวัสดุปลูกเป็นก้อนได้

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๒. การเตรียมดินสำหรับการปลูกในพื้นที่ว่างหรือในแปลง

- พรวนดิน ตากดินทิ้งไว้ประมาณ ๗ - ๑๕ วัน
- ยกแปลงสูงประมาณ ๔ - ๕ นิ้ว กว้าง ๑ - ๑.๒ เมตร
ส่วนความยาวตามลักษณะของพื้นที่
- ใส่ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก อัตรา ๒-๓ กิโลกรัม ต่อเนื้อที่
๑ ตารางเมตร

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๓. การปลูก

- การเพาะกล้าก่อนแล้วจึงย้ายปลูก สำหรับผักที่มีเมล็ดมีราคาแพง ต้องการดูแลเอาใจใส่มาก

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๓. การปลูก

- การหว่านเมล็ดโดยตรงในแปลงปลูก เมื่อต้นกล้าโตทำการถอนแยกต้นที่แน่นเกินไปออก เพื่อจัดระยะปลูก วิธีนี้แก้โดยอาจใช้เมล็ดผสมกับทรายและหว่านเมล็ด จะทำให้เมล็ดตกกระจายดีขึ้น

วิธีการปลูกผักสวนครัว

๓. การปลูก

- การปลูกในหลุมปลูกโดยตรง ใช้กับผักที่มีเมล็ดใหญ่ เช่น ข้าวโพด ถั่วฝักยาว แตงกวา หรือผักที่ใช้ส่วนของรากรับประทาน เช่น ผักกาดหัว แคร้รอต

การดูแลรักษา

การให้น้ำ

พืชผักเป็นพืชอายุสั้น ระบบรากตื้น ต้องการน้ำสม่ำเสมอทุกระยะ การเจริญเติบโต ต้องให้น้ำทุกวันแต่ระวังอย่าแฉะมีน้ำขัง เพราะน้ำจะเข้าไปแทนที่อากาศในดิน ทำให้รากพืชขาดออกซิเจนและเน่าตายได้ ควรรดน้ำในช่วงเช้า – เย็น ไม่ควรรดน้ำตอนแดดจัด

การให้ปุ๋ยมี ๒ ระยะ

ปุ๋ยรองพื้น ใส่ช่วงเตรียมดิน หรือรองก้นหลุมก่อนปลูก ควรเป็นปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก เพื่อปรับโครงสร้างดินให้โปร่ง ร่วน ซุย ช่วยในการอุ้มน้ำและรักษาความชื้นของดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช

การให้ปุ๋ยมี ๒ ระยะ

ปุ๋ยบำรุง ใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อย้ายกล้าไปปลูกจนกล้าตั้งตัวได้แล้ว และใส่ครั้งที่ ๒ หลังกจากใส่ครั้งแรกประมาณ ๒-๓ สัปดาห์ การใส่ให้โรยบาง ๆ ระหว่างแถว ระวังอย่าให้ปุ๋ยอยู่ชิดต้น เพราะจะทำให้ผักตายได้ เมื่อใส่ปุ๋ยแล้วควรพรวนดินและรดน้ำทันที

การปลูกต้นหอมในกระถางโยมะพร้าว

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. กระถางโยมะพร้าว

๒. หอมแดง

๓. ดินร่วน

๔. แกลบ

๕. ปุ๋ยหมัก

๖. บัวรดน้ำ

ขั้นตอนการปลูก

๑. คัดเลือกหัวหอมคุณภาพดี ไม่เน่าไม่เป็นเชื้อรา นำมิตปาดส่วนบนของหัวหอมออกเล็กน้อย เพื่อให้ใบอ่อนแทงออกมาได้ง่าย
๒. ผสมดินร่วน แกลบ และปุ๋ยหมัก อัตราส่วน ๑:๑:๑ ผสมให้เข้ากัน
๓. รดน้ำแล้วนำไปวางไว้ในที่เหมาะสม หมั่นรดน้ำเช้า - เย็น

กิจกรรม ปลุกผักรักโลก (๑)

แบบบันทึกการเจริญเติบโตของพืช

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวัดความสูงของต้นพืช แล้วบันทึกลงในตารางบันทึกผล พร้อมทั้งหาค่าเฉลี่ยความสูงของพืชในแต่ละกระถาง เป็นระยะเวลา ๖ วัน หลังจากวันที่ปลูก

วันที่	กระถางที่ ๑	กระถางที่ ๒
๑	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร
	ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร
	ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร
	ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร

แบบบันทึกการเจริญเติบโตของพืช

วันที่	กระถางที่ ๑	กระถางที่ ๒
๒	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร
๓	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร

แบบบันทึกการเจริญเติบโตของพืช

วันที่	กระถางที่ ๑	กระถางที่ ๒
๑	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร
๒	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร

แบบบันทึกการเจริญเติบโตของพืช

วันที่	กระถางที่ ๑	กระถางที่ ๒
๖	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๑.....เซนติเมตร
	ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๒.....เซนติเมตร
	ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร	ต้นที่ ๓.....เซนติเมตร
	ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร	ค่าเฉลี่ย.....เซนติเมตร

สรุปบทเรียน

ปลูกผักรักโลก (๑)

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ปลูกผักรักษโลก (๒)

สิ่งที่ต้องจัดเตรียม

ใบความรู้ เรื่อง ปลูกผักรักษโลก (๒)

ใบงาน เรื่อง ปลูกผักรักษโลก (๒)

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

